

Suomalaisen kuoleman historia

TOIMITTANEET

ILONA PAJARI,

JUSSI JALONEN,

RIIKKA MIETTINEN,

KIRSI KANERVA

Gaudeamus

Copyright © 2019 Tekijät & Gaudeamus

Clare Gittingsin luvun on suomentanut Laura Lahdensuu.

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Pekka Krankka

Kannessa ja kirjan toisella sivulla yksityiskohta Akseli Gallen-Kallelan maalauksesta *Lemminkäisen äiti* (1897). Kansallisgalleria / Ateneumin taidemuseo, Antellin kokoelmat. Kuvaaja: Jouko Könönen / Kansallisgalleria.

KL 92, 49 • UDK 948.0, 39

ISBN 978-952-345-014-1

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2019

SISÄLLYS

KUOLEMAN HISTORIAN ÄÄRIVIIVOJA	7
Ilona Pajari, Riikka Miettinen ja Kirsi Kanerva	
<i>Pysyvä ja muuttuva kuolema</i>	27
THANATOS JA KLEIO – KUOLEMA REFORMAATIOAJAN EUROOPASSA	31
Clare Gittings	
KUOLEMA JA TUONPUOLEINEN	61
Kaarina Koski ja Ulla Moilanen	
<i>Kuoleman eriarvoisuus</i>	99
KUOLEMA MAALLA JA KAUPUNGISSA – KULTTUURIN JA KULUTUKSEN TARKASTELUA	103
Ilona Pajari	
SÄÄTYLÄISET JA KUOLEMANKULTTUURI 1600-LUVULTA 1800-LUVULLE	126
Johanna Ilmakunnas	
NÄLKÄVUODET, YHTEISÖT JA KUOLEMAN KUVAT	155
Antti Häkkinen	

<i>Kuolema ja väkivalta</i>	179
ITSEMURHA VARHAISMODERNILTA AJALTA NYKYPÄIVÄÄN.	183
Riikka Miettinen	
VÄKIVALLAN JA VALTION UHRIT – HENKIRIKOSTEN JA KUOLEMANRANGAISTUKSEN HISTORIAA ..	208
Anu Koskivirta ja Olli Matikainen	
SUOMALAINEN MARTTYYRIKUOLEMA.	247
Tuomas Tepora ja Jussi Jalonen	
SANKARIUHRI JA KANSAKUNTA – SUOMALAISET SOTAKUOLEMAT 1939–1945	277
Ville Kivimäki	
<i>Etäinen ja läheinen kuolema</i>	311
KUOLEMAN JULKISUUS JA YKSITYISYYS	313
Anna Haverinen ja Ilona Pajari	
LOPPUSANAT	337
VIITTEET.....	341
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS.....	362
KUVALÄHTEET	400
HENKILÖHAKEMISTO	401
ASIASANAHAKEMISTO.....	408
TEKIJÄT.....	413